

Tosprogede inden for almen og grundlæggende VEU

Viden om og erfaringer med uddannelse og undervisning af tosprogede inden for FVU, avu og AMU

VEU-konferencen d. 12. december 2013

Knud Dal, Centerchef AMU Nordjylland
Mie Helene Rosquist, Evalueringsmedarbejder, EVA
& Ida Marie Behr Bendiksen, Evalueringskonsulent, EVA

Plan for de næste 5 kvarter:

- **Oplæg:** Ida Marie & Mie fra EVA holder oplæg om tre EVA-undersøgelser/evalueringer
- **Oplæg:** Knud fra AMU Nordjylland holder oplæg om erfaringer med AMU's særligt tilrettelagte forløb for flygtninge og indvandrere
- **Diskussion** af udfordringerne/spørgsmålene evt. i grupper
- **Opsamling** (nedslag) i fællesskab

Tre undersøgelser fra EVA

- Evaluering af FVU
 - Afdækning af aktivitet, deltagerprofiler og udbydernes samarbejde og indsatser for at fremme FVU
- Evaluering af avu-reformen
 - Beskæftiger sig med målretningen af reformen mod unge voksne og tosprogede, og giver en vurdering af om reformen har haft de tilsigtede virkninger
- AMU for flygtninge og indvandrere (ikke offentliggjort)
 - Fokus på de særligt tilrettelagte forløb for flygtninge og indvandrere – aktivitet, udfordringer, barriere og alternative løsninger

Diversitet og kompleksitet



Evaluering af FVU

Fakta

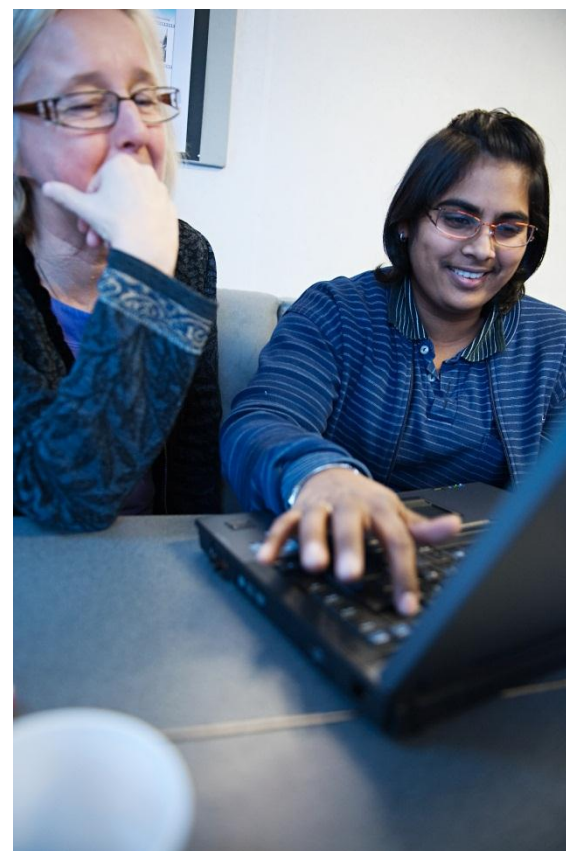
- Behovet for FVU er stort (både før og efter PIACC)
- Aktiviteten er relativt lav generelt
- Indvandrere fra ikke-vestlige lande er flittige brugere
 - fx ca. 1/2 af deltagerne på Læsning 1 i 2009/10

Udfordringer og dilemmaer

- FVU muligvis ikke det bedste tilbud til den målgruppe
 - FVU for tosprogede (VEU-rådet 2012)
- Risiko for, at de etnisk danske ikke oplever FVU som relevant, da det i praksis tenderer dsa-undervisning

Evaluering af avu-reformen

- Målretning af avu mod unge voksne og tosprogede
- Stigende aktivitet generelt
- Halvdelen af VUC'erne mener, at reformen har bidraget positivt ift. at håndtere arbejdet med tosprogede
- Tosprogede udgjorde 29 % af kursisterne i 2011/12
- En heterogen gruppe
- Nyt og positivt: DSA *på alle niveauer* og krav om dsa-uddannede lærere
- Svært at nå de faglige mål qua delt. forudsætninger



Evaluering af AMU for flygtninge og indvandrere

- Begrænset brug af særligt tilrettelagte kurser og forløb for flygtninge/indvandrere set ift. målgruppens størrelse



- Aktivitet på et snævert udbud af institutioner
- Vejledning, sprogtest, Efteruddannelse.dk, samarbejdspartere/information, økonomiske hensyn

Med andre ord... set i paradoksets optik

- Lav aktivitet på **AMU**'s særligt tilrettelagte forløb – selvom forløbene er skræddersyet til f/i.
- Stigning i kursistantal på **avu**, men deltagerne er ikke rustet til kravene
- **AMU** – ønsker om at integrere almene kompetencer i udd.tilbud, men det er for dyrt, og man har for travlt
- Relativt set høj aktivitet for tosprogede på **FVU** – selvom forløbene *ikke* er skræddersyet til tosprogede
- Generelt lav aktivitet på **FVU**, selvom behovet for basale kompetencer er stort
- **Avu** – ønsker om anvendelsesorientering & samspil med erhvervsliv, men det er for dyrt, og man har for travlt

Et eksempel fra Nordjylland...

v/ Knud Dal, Centerchef, AMU Nordjylland



Talkshop-spørgsmål... AMU-fokus

- **Hvorfor er der så lav en aktivitet på AMU's særligt tilrettelagte forløb for flygtninge og indvandrere, når målgruppen er så relativt stor?**
 - Hvad er udfordringerne i jeres kontekst ift. at få et lignende eksempel som AMU Nordjyllands på skinner?
 - Hvilke muligheder er der i jeres lokalområder for at etablere samarbejde med jobcentre, a-kasser og andre relevante samarbejdspartnere?
 - Hvordan er jeres skolars interesse i at prioritere og investere ressourcer i at igangsætte særligt tilrettelagte AMU forløb for flygtninge og indvandrere?
 - Hvordan ville I organisere lærergruppen, herunder dansklærere? (fx fra det lokale VUC eller AMU faglærere?)

Talkshop-spørgsmål... FVU-fokus

- **Er VEU-rådets forslag om FVU for tosprogede (mundtlighed & FVU-læsning for tosprogede) løsningen eller kun del af løsningen?**
 - Hvordan kan man sikre bedre overgange mellem sprogcentre og FVU på den ene side, og FVU og avu på den anden?
 - Hvad kan yderligere understøtte, at FVU-kursister bliver klædt på til videre uddannelse eller (fortsat) beskæftigelse?

Talkshop-spørgsmål... avu-fokus

- **Kan og bør arbejdet med tosprogede på VUC'erne styrkes yderligere?**
 - Hvorfor og hvordan?
 - Bør avu (og evt. FVU) blive mere anvendelsesorienteret?
 - Mere rettet mod EUD og AMU, og mod arbejdsmarkedet?
 - Hvad spænder ben for det anvendelsesorienterede og erhvervsintegrerende - er der tale indre/ydre faktorer?
 - Og hvad skal der så til for at ændre disse benspænd?